

Миливој Б. АЛАНОВИЋ*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

Оригинални научни рад
Примљен: 2. 10. 2024.
Прихваћен: 27. 2. 2025.

СЕМИКОПУЛАТИВНИ ГЛАГОЛИ: ПРИМЕР ДЕЛЕКСИКАЛИЗАЦИЈЕ РЕЧИ

У овом раду се испитују значењски ресурси семикопулативних глагола у српском језику, уз посебан акценат на оним непрелазним и прелазним са неутралисаном транзитивношћу. Циљ истраживања јесте да се покаже да су семикопулативни глаголи позиционирани између лексичких и граматичких јединица.

Кључне речи: српски језик, синтакса, семантика, глаголи, семикопулативни глаголи.

1. Увод

Питање односа између лексичке, нелексичке и граматичке употребе речи, у конкретном случају глагола, тиче се пре свега степена лексичкога значења са којим реч ступа у различите синтагматске односе у реченици. Док лексичка употреба подразумева пунозначност конкретне лексичке јединице, дотле се њена граматичка реализација заснива на потпуном губитку лексичкога значења, што се види на примеру глагола *јесам/бити*: *Пролеће је према Она је дошла* (в. Ковачевић 2005). Међутим, између ове две крајности функционише читав низ глаголских јединица које не испуњавају услове да се сврстају ни у једну од ових двеју класа – приметно је крњење њиховога значењскога интегритета, али при томе не служе за грађење сложених морфолошких категорија, нпр. *Нашао се у чуду*. Зато смо за ове јединице резервисали термин – нелексички (или функционални) глаголи, а главна им је особина, барем у већини случајева, да се јављају у граматичким обрасцима типичним за њихову лексичку употребу, уз већи или мањи губитак основног значењског садржаја (Алановић 2017).

Семикопулативни глаголи били су предмет студија или истраживања различитог обима, из којих је проистекло и терминолошко шаренило и те-

* milivoj.alanovic@ff.uns.ac.rs; <https://orcid.org/0000-0001-9314-2152>

оријска неусаглашеност. Наиме, поменути глаголи се, већ према правцу или традицији, називају лаким, семикопулативним, перифразним, функционалним, сузначним, конективним итд. (в. Радовановић 1990; Бат 2003; Ружић 2006; Силић/Прањковић 2007; Алановић 2017), што је свакако резултат различитих приступа овој раширеној језичкој појави – ослабљеног су значења, функционишу као својеврсне споне, граде аналитичке изразе, функционишу попут помоћних глагола итд. Међутим, далеко спорнијим сматрамо ставове по којима се глагол ослабљеног значења сматра синсемантичним, или међу семикопулативне сврстава сваки функционално употребљен глагол. Очито, овде пледирамо за синтаксичку аутономност нелексихких (функционалних) глагола, уз значењску несамосталност, што се непосредно одражава на састав реченичног обрасца у којем фигурирају.

Решење за неке од наведених дилема лежи у спознаји језика као динамичног система, система у сталним променама, у којем је једна од доминанти прелазак лексике у граматiku. Међу важније тековине теорије граматикализације спада сазнање да се систем граматичких речи у језику попуњава из лексикона, и то тако што нека пунозначна лексема у поступку граматикализације најпре крњи а потом и потпуно губи свој значењски и граматички интегритет. Међутим, овај процес могуће је пратити кроз различите фазе, од дискурсне, преко синтактизације па све до потпуног губитка форме, при чему свака лексичка јединица не пролази кроз све њих и на крају не дође до последње фазе граматикализације – губитка форме. Управо је то случај и са непрелазним, или само непрелазно употребљеним, семикопулативним глаголима, које у овом реферету разматрамо, попут *остати*, *постати*, *изгледати*, *испасти*, *звучати*, *представљати*, *деловати* итд., а који у савременом српском језику имају обе употребе – лексичку и нелексихку.

Утврђивање инвентара семикопулативних глагола у савременом српском језику већ је било предметом неких ранијих студија, стога је у нашем фокусу да укажемо на сам поступак делексикализације, који се у бити своди на крњење основног значења, уз задржавање дела лексичког значења и у контекстима нелексихке или функционалне употребе (Ален 1998: 1–2).

2. Копулативни и семикопулативни глаголи

Копулативни глаголи су несамосталне речи, тако да конституишу аналитички тип предиката, који се, с обзиром на главну конститутивну реч, назива копулативном конструкцијом. Према Љубомиру Поповићу, копулативном конструкцијом се субјекатском појму приписује какво својство или се пак њоме он идентификује, када су у саставу предикатског изрази углавном придеви и именице, односно њихове синтагме, у номинативу или другом падежу (Станојчић/Поповић 2014: 239–240). У оваквом изразу, наставља Поповић, глагол *јесам* „нема посебно значење”, док неправилни копулативни глаголи, који граде именске предикате у ширем смислу (Станојчић/Поповић 2014: 250), имају и „своје одређено значење”, јер служе да се „прецизира

тип приписивања”. Међу ове спадају *постати*, *постајати*, *звати се*, *назвати се*, *називати се*, *прозвати се* и *прогласити се*, чије су предикативне допуне у номинативу, инструменталу или предлошко-падежној конструкцији (Станојчић/Поповић 2014: 250–251). Зато П. Пипер истиче да такви глаголи имају уопштено и непотпуно лексичко значење, чија је функција двострука – делом номинативска и делом копулативна (Пипер/Клајн 2013: 283), док је за И. Прањковића глагол у копулативној конструкцији, иако не сасвим без значења, носилац граматичких информација, при чему је лексичко значење садржано у његовој допуни, углавном именској речи, премда се у тој улози могу наћи и прилози (Силић/Прањковић 2007: 289–291).¹

Тезу да семикопулативни глаголи нису десемантизоване јединице заступа и неколико студија случаја. Тако је за глагол *остати* у српском језику утврђено да означава промену и, привремени или трајни, наставак важења новог својства субјекатског појма као резултат нарушавања личне сфере, или пак задржавања претходног својства упркос потенцијалном нарушавању личне сфере (Јовановић 2018б: 94, 99, 101).²

На примеру глагола *служити* у руском језику, М. Крстић констатује да његова копулативна употреба не подразумева потпуну десемантизацију (Крстић 2020: 167), јер и у овом типу конструкција бива очувано барем делимично основно значење глаголске споне (Всеволодова 2000: 55). Управо на овом полазном стајалишту и С. Ристић истиче да семикопулативни глаголи попут *претварати се*, *правити се* и сл. имају контрафактивно значење (Ристић 2015: 96), односно да служе као маркери контрафактивности пропозиционог садржаја.

Међутим, и даље остају барем два кључна питања, за која мислимо да нису добила адекватан одговор: прво, која је то диференцијална семантичка компонента која стабилизује употребу одређеног глагола у семикопулативној употреби, и друго, у каквом се граматичком окружењу испољава семикопулативна употреба глагола.

2.1. Копулативни глаголи су, схваћени у најширем смислу, двомесни рејенси (Ајзенберг 2013: 80) – везују субјекат и предикатив, тако да се у самој аргументној структури глагола налазе показатељи његове спонске употребе: глаголом се успоставља веза између носиоца својства и самог својства.

2.1.1. Основни граматички механизам за превођење некопулативног глагола у неправи копулативни, или непрелазни семикопулативни, јесте интегрисање лексичког глагола у конструкцију типичну за копулативни глагол,

¹ Најпотпунији попис семикопулативних глагола у српском језику дала је А. Јовановић, који су класификовани према различитим лексикосемантичким критеријумима у осам група (Јовановић 2018а: 30): (1) глаголи стицања новог својства, (2) глаголи задржавања претходног својства, (3) глаголи свесног приписивања датог својства појму од стране одређеног колектива, (4) глаголи испољавања одређеног (привидног или стварног) својства, (5) глаголи трансформисања једног појма у други, (6) глаголи изазивања утиска о неком/нечему, (7) глаголи осећања, (8) глаголи експлицирања типа односа између два појма.

² Занимљиво је да се у семикопулативној употреби глагола *остати* осећају његова два основна значења, а то су егзистенцијално-партитивно и просторно, при чему се делексистикација глагола *остати* непосредно заснива на неутрализацији просторности (Јовановић 2018б: 102–103).

сачињену по моделу NPsubj + Vcop/semicop + NPpred/ADVpred, са предикативном допуном у облику номинатива или инструментала именске речи, односно у форми прилога. Нпр.:³

На крају века се он чини вишеструко дужим. (П); Окружена спратним зградама, доима се нижа него што јесте [...] (П); Оба празника ми делују занимљиво. (П); Држи се превише озбиљно. (РКО); Да све буде још горе, тај покушај испао је трапав. (П); Професори изгледају врло стари и овештали [...] (ИС);); [...] нашла се опкољена и усамљена. (П); Вереница му је извршила самоубиство и осећа се виновником њене смрти. (ПКД); Велики број трудноћа започетих вантелесном оплодњом показао се успешним [...] (П); И после рата остао је веран Краљевчанима. (П); Тај официр, који је био постао тако снуђен, миран, љубазан, тих, био је упадљиво, исувише рано, на слепоочницама оседео. (МЦС); Пред савременим интелектуалцем налази се неколико могућности: да ћути и прави се помало луд [...] (П); [...] долазак Сепе Ленарта учинио му се као неочекиван [...] (АТ); Хармонија речи указала се могућном, легитимном [...] (ДКВ); Опасност за Брковића зове се Војислав Коштуница. (П); То не звучи претерано скромно. (С).

Појава пунозначног глагола у новом граматичком окружењу одражава се на његов значењски интегритет, односно на слабљење или крњење основнога значења. Очекивано је да се ова значењска промена покрене активирањем неког од метафоричних сценарија, оличеног у првом реду у виду метонимијске замене – целине за део, или пак обратно, као код: *чинити се/учинити се* (привид својства за спољни изглед), *доимати се* (својство за носиоца својства), *деловати* (својство за физичко деловање), *држати се* (стабилно својство за стално место), *испасти* (напуштање сталног обележја за напуштање сталног места), *изгледати* (испољено својство наместо спољног изгледа), *наћи се* (наступање новог својства за доспеће на ново место), *осећати се* (дживљај унутрашњег својства наместо дживљаја предмета/лица), *остати* (непромењено својство за непромењено место), *показати се/указати се* (појава својства за појаву носиоца својства), *постати* (настанак својства за настанак носиоца својства), *правити се* (манифестовање лажног својства за изграђивање лажног идентитета), *звати се* (именовање субјекта за обраћање гласом), *звучати* (испољено својство за звук или глас) и сл.

Остатак лексичког значења семикопулативног глагола омогућује да се пропозициони садржај модификује, пре свега, с обзиром на компоненте аспектуалности, модалности или фактивности. Тако се обележје аспектуалности понајпре тиче регулације почетне или пак дуративне фазе процеса (*постати* – *остати*), односно ситуационе ограничености својства (*испасти*,

³ Грађа за ово истраживање прикупљена је током јула и августа 2024. године, а преузета је из Корпуса савременог српског језика Математичког факултета у Београду. Скраћенице означавају следеће изворе: АТ – Александар Тишма, *Употреба човека*; БП – Борислав Пекић, *Беснило*; ВА – Владимир Арсенијевић, *Предатор*; ВАУ – Владимир Арсенијевић, *У потпалубљу*; ДБ – Ден Браун, *Анђели и демони*; ДКВ – Данило Киш, *Вариа*; ДКН – Данило Киш, *Ноћ и магла*; ДН – Душан Недељковић, *Понедељак*; ЖЛ – Жарко Лаушевић, *Година прође, дан никада*; ИА – Иво Андрић, *Прича о везировом слону*; ИС – Исидора Секулић, *Кроника паланачког гробља*; ЈС – Јован Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; М – Мостови; МП – Мирослав Поповић, *Судбине*; МЦС – Милош Црњански, *Сеобе 2*; П – Политика; ПКД – Политички културни додатак; РКА – Раде Кузмановић, *Ање, ање*; РКД – Раде Кузмановић, *Даниноћ*; РКО – Раде Кузмановић, *Одмор*; РП – Растко Петровић, *Африка*; РТС – Радио-телевизија Србије; С – Свет; СК – Станислав Краков, *Крила*; ФД – Филип Давид, *Ходочасници неба и земље*.

наћи се, држати се), модалност се најчешће манифестује у обележју субјекта као субјективном доживљају посматрача (*изгледати, чинити се, доимати се* итд.), често супротном стварном стању ствари, док се фактивност испољава у распону од искуствено потврђеног чињеничног стања до само његовог привидног испољавања (*показати се, указати се, правити се*).

Осим наведенога, остатком лексичкосемантичких обележја семикопулативних глагола регулише се вид ангажовања посматрача, а тиме и облик или специфичност манифестације одређенога својства, те тако: глаголи *деловати, доимати се, изгледати, правити се, показати се/указати се* и *чинити се/учинити се* претпостављају ангажовање когнитивно-перцептивних способности посматрача у поступку евалуације носиоца одређене особине или својства, односно потврде присуства датог својства или особине код њега; сасвим супротно, глагол *осећати се* указује на својство или особину насталу као унутрашњи доживљај какве ситуације, односно физиолошка реакција на спољне надражаје; на ангажовање аудитивно-когнитивних способности посматрача током евалуације својства носиоца упућује *звучати*.

2.1.1.1. Варијантни облик двоаргументног модела јесте образац у којем предикативна допуна фигурира у виду *као*-конструкције, неретко алтернанта *као да*-клаузе, нпр. уз *деловати, испасти, изгледати, показати се, потврдити се, приказати се, осећати се, очитовати се, указати се, учинити се, звучати* итд., која претежно врши службу оператора нефактивности или пак контрафактивности, нпр.:

[...] они делују као здрава спортска средина. (П); Али, тај покушај испао је као епизода са много жртава. (П); [...] изгледају сви као браћа. (РП); Међутим, овакав систем дистрибуције показао се као ригидан [...] (П); Барак Обама се потврдио као политичар новог кова [...] (П); Његов квинтет приказао се као ансамбл фантастичних индивидуалаца [...] (П); Сваки четврти становник некадашње Источне Немачке осећа се као губитник [...] (РТС); [...] јер се никада нисам осећао као један од њих [...] (П); Владика Сава очитовао се као добар пастир, добар теолог и добар научник. (П); Да ли је злонамерно рећи да им се земљотрес указао као згодна прилика [...] (П); [...] који се на неки начин указао као усамљенији и страшнији. (П); [...] за премијера постављен човек који се учинио као добро и компромисно решење. (П); Јавним личностима се овде не прашта ни полуреченица која би звучала као похвала нацистичкој тиранији. (П).

2.1.2. Засебну групу чине прелазни семикопулативни глаголи, код којих је спроведена неутрализација семантичке транзитивности, и то као резултат замене конкретног предметног објекта оним апстрактним, којим се тада именује својство или особина.

Глаголи неутралисане транзитивности јесу *чинити, досегнути, достићи, доживети, губити/изгубити, имати, имитирати, испољити, изградити, изигравати, изливати, наћи, наследити, низати, очувати, одржавати, оличавати, поседовати, постићи, повећати, повратити, представљати, прикривати, прикупити, служити* итд., код којих се редукција основнога значења своди на укидање податка о циљноусмереном и свесном деловању субјекатског појма (*чинити*), о месту као циљу кретања (*досегнути, достићи*), о догађају током егзистенције субјекта (*доживети*), о објекту посесије ван контроле посесора (*губити*), о објекту посесије под контролом

посесора, уз податак о континуитету поседништва (*имати, поседовати, наследити*), о предмету или лицу чија се спољна обележја преузимају, уз евентуалну субјективну оцену посматрача (*имитирати, изигравати*), о доступности чулу вида предметног објекта (*испољити*), о предметном објекту као резултату деловања (*изградити*), о течности која напушта садржатељ (*изливати*), о предмету са којим се успоставља просторни контакт (*наћи*), о предметним објектима који чине какав низ (*низати*), о предмету нетакнутог интегритета (*очувати*), о предмету са сталним одликама (*одржавати*), о предмету одређенога изгледа (*оличавати*), о месту као крају кретања (*постигнути*), о предмету са величином у порасту (*повећати*), о предмету над којим се поново успоставља контрола посесора (*повратити*), о предмету/лицу као представнику групе или класе (*представљати*), о предмету/лицу ван видокруга (*прикривати*), о предмету/предметима сабраним на једном месту (*прикупити*), о инструментном карактеру предмета (*служити*) итд. Нпр.:

Онакав какав је он чини згодан прелаз од црквеног владара ка световном, од владике Петра I ка кнезу Данилу. (ЈС); Досегнуо је високе нивое моћи и утицаја захваљујући различитим факторима [...] (П); [...] где је у алпском делу снег достигао висину од шест сантиметара. (П); Због чега је онда југословенска идеја доживела неуспех [...] (П); [...] народ све више губи стрпљење [...] (П); За све има стрпљења и разумевања. (П); Онда је престао да имитира запосленост. (МП); Дневник „Адеварул” испољио је велику скепсу и чланак из «Политике» пренео у целини под насловом „Чиста параноја” (П); ОКС је изградио углед и репутацију у олимпијској породици. (П); [...] пре него што му се у глави замутило па је изгубио свест, зарањајући образ у мајчино крило. (ВА); [...] он је само одмахнуо руком јер нема потребу да се фолира и изиграва звезду. (П); [...] хода улицама а да му грађани не изливају своје емоције беса [...] (П); [...] али је нашао снаге да изврши задатак. (П); [...] наследио је вредноћу и приврженост роду. (П); У млађим категоријама наши спортисти нижу успехе [...] (П); [...] подржавати Југославију у њеном настојању да очува своју слободу и независност. (П); Тврдио је како добру свирачку форму одржава тако што никада не прави паузе [...] (М); Христов мач оличава вољу хтења којом се одвајамо од својих непосредних жеља [...] (П); Требало је поседовати огромну храброст да се одбаце све конвенције владајућих ликовних поетика [...] (ПКД); [...] он је постигао стање изузетне будности. (РКД); [...] ЕПС мора да се реструктурира да би повећао своју економску ефикасност и ефективност [...] (П); [...] који је након неколико сјајних филмских улога повратио своју популарност. (П); [...] дух времена је довео до тога да породица више не представља животну осигурање против свакодневних олуја [...] (П); [...] а Рим прикрива разочарење што његов предлог о мораторијуму на уранијумску муницију није прошао у Бриселу [...] (П); [...] који је прикупио поприлично храбрости да из Војводине дође на хиљаду метара висок кров западне Србије [...] (ПКД); Служила му је више као украс [...] (ДН); Ако ништа друго, лаж им је служила као полазна тачка [...] (ИА).

2.1.3. Иако, гледано у ужем смислу, не спадају међу посматрани тип функционалних глагола, рубни део поља класификативности (или квалификације), и то у прелазној зони према квантификативности, аспектуалности и имперсоналности, заузимају глаголи, претежно непрелазни, који конституишу инверзан модел распореда логичких аргумената: на позицији субјекта уведена је информација о својству или особини, а податак о носиоцу својства је редовно неисказан у реченичном оквиру, уз ређе изузетке. Будући да се, као резултат персонификације, глаголско значење не односи више на лице него на својство, служба ових јединица јесте да сигнализирају: постепен престанак испољавања својства (*ишчезнути, пресакнути*), недовољан интензитет

(мањкати), повећање интензитета (*нарасти, порастати, расти, ојачати*), недостатак (*недостајати*), поновну појаву (*оживети*), пад интензитета (*опастати, попустити, слабити*), побољшање квалитета (*поправити се*), стално присуство (*пратити*), прекомерно наступање (*преплавити*), повећање броја носилаца својства (*проширити се, раширити се, ширити се*), видљивост деловања својства (*стићи*), присуство својства ниског интензитета (*тињати*), трајно присуство својства (*живи*), почетак сталног присуства својства (*уселити се, увући се*), почетак присуства распрострањеног својства или само распрострањеност својства (*завладати, владати*), парализује деловање својства (*обузети*) итд.

[...] али је веселост ишчезла. (СК); Само не сме да нам мањка оптимизма [...] (П); Мој страх је тиме нарастао, зачињен голицавим узбуђењем. (БАУ); Али, недостаје јој стрпљење да би учила и радила на талентима које има. (П); Ојачао је екстремизам [...] (ПКД); Како је демократија наново оживела међу Србима она је опет показала своје старе болке [...] (П); Живијалност за столом је опала. (БП); После неочекиваног расплета догађаја поправило се и расположење присутних одборника. (П); Напетост је попустила. (РКА); Порасла је популарност и Хрватске социјално либералне странке [...] (П); Прати нас малер, каже Каплео. (П); Виторију је преправила кривица услед помисли [...] (ДБ); Краљу шљаке, зачудо, пресахла је снага у финалу сутрадан против још једног љутог ривала Швајцарца Рожеа Федерера [...] (П); [...] у Индији расте напетост због нових доказа да је терористички напад на Бомбај припреман у суседном Пакистану [...] (П); Никао је велики број кафана, раширила се кафанска оншаланција [...] (П); [...] плате су у динарима, чија вредност реално слаби у односу на евро [...] (П); Стигао ју је замор од две победе у напетим и неизвесним мечевима. (П) [...] шири се забринутост шта ће бити ако тај предлог пропадне. (П); Да ли у редовима Демократске странке тиња ривалство између центристичких „нових демократа” и „прогресивног” крила странке? (П); Нека чудна равнодушност се уселила у мене. (ЖЛ); Корупција се увукла у све поре друштва. (П); После велике туге, завладала је велика радост. (ФД); [...] тамо влада незапосленост [...] (П); И у мени живи нека чудна носталгија за селом, за нашим селом [...] (ДКН); [...] обузела га је нека малодушност [...] (П).

3. Закључак

На основу досадашњег разматрања модела и значења семикопулативних глагола намеће се недвосмислен закључак да су посредни лексичко-граматичке јединице које у језику имају двојаку улогу: прво, њима се конституише реченични образац, мање или више типичан за копулативни глагол *јесам/бити*; и друго, њихова улога је, нема сумње, да прецизирају тип везе између носиоца својства и приписаног му својства, али и облик испољавања својства, те његову доступност посматрачу. Овим се опет показало да су семикопулативни глаголи речи ослабљенога лексичкога значења, као и да лексика и граматика чине континуум а не одвојене језичке модуле.

Последња издвојена глаголска група нам је послужила као илустрација за не сасвим изоловану појаву да сам глагол може примарно припадати неком другом семантичком пољу или субпољу, као што је квантификативност или аспектуалност, када се квалификативност регулише лексичкосемантичким својствима, као по правилу, јединог глаголског аргумента (нпр. *Расте напетост*). Овакви случајеви су потврда да су прагматички фактори одговорни за обликовање форме реченице и њенога смисла, те да је од посебне важ-

ности утврђивање правила која регулишу превођење одређенога значења у конкретан језички израз. На овај начин обликовану реченицу одликује мањи или већи раскорак између форме и значења које се том формом исказује, што практично подразумева да некопулативна конструкција има значење које одговара копулативној конструкцији.

ЛИТЕРАТУРА

- Ајзенберг 2013:** Peter Eisenberg, *Grundriss der deutschen Grammatik, Band 2: Der Satz*, Stuttgart: Metzler.
- Алановић 2017:** Миливој Алановић, Функционална употреба речи: глаголи између лексичке и граматичке службе, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LX/2, 87–117.
- Ален 1998:** Quentin Allan, Delexical verbs and degrees of desemantization, *Word*, 49/1: 1–17.
- Бат 2003:** Miriam Butt, The light verb jungle, *Harward Working Papers in Linguistics*, 9: 1–49.
- Всеволодова 2000:** Майа Всеволодова, *Теория функционально-коммуникативного синтаксиса*, Москва: МГУ.
- Јовановић 2018а:** Александра Јовановић, Семантичке и синтаксичке особености непрелазних (неповратних и неправих повратних) семикопулативних глагола у савременом српском језику, *Наслеђе*, 41, 27–48.
- Јовановић 2018б:** Александра Јовановић, Семантички и синтаксички статус семикопулативног глагола *остати*, *Књижевност и језик*, LXV/1–2, 91–105.
- Ковачевић 2005:** Милош Ковачевић, Пунозначна и копулативна употреба глагола *бити*, *Српски језик*, X, 211–233.
- Крстић 2020:** Маја Крстић, Глагол *служити* и његови еквиваленти у српском језику, *Славистика*, XXIV/2, 163–174.
- Пипер/Клајн 2013:** Предраг Пипер, Иван Клајн, *Нормативна граматика српског језика*, Нови Сад: Матица српска.
- Радовановић 1990:** Milorad Radovanović, *Spisi iz sintakse i semantike*. Novi Sad – Sremski Karlovci: Dobra vest – Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.
- Ристић 2015:** Стана Ристић, Глаголи са значењем „претварања”, „имитације” у српском језику, *Српски језик*, XX, 95–115.
- Ружић 2006:** Владислава Ружић, Реченична структуре с конективним глаголима, *Јужнословенски филолог*, LXII, 73–92.
- Силић/Прањковић 2007:** Josip Silić, Ivo Pranjković, *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb: Školska knjiga.
- Станојчић/Поповић 2014:** Живојин Станојчић, Љубомир Поповић, *Граматика српског језика за гимназије и средње школе*, Београд: Завод за уџбенике.

Milivoj B. Alanović

SEMI-COPULATIVE VERBS: AN EXAMPLE OF DELEXICALIZATION
OF WORDS

Summary

The paper examines the semantic resources of semi-copulative verbs in the Serbian language, with special emphasis on intransitive and transitive verbs with neutralized transitivity. The goal of the research is to show that semi-copulative verbs are positioned between lexical and grammatical units, because they have a dual role: first, they constitute a sentence construction, more or less typical of the copulative verb *jesam/biti*; and secondly, their role is to specify or modify the type of connection between the bearer of the property and the property attributed to it, but also the form of manifestation of the property.

Key words: Serbian language, syntax, semantics, verbs, semi-copulative verbs.